

Uchwała Nr / /2025

Rady Miejskiej w Szczytnie

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) w związku z art. 4¹ ust. 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz w związku z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) Rada Miejska w Szczytnie uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjąć Miejski Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Szczytno.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy informacyjnej w Urzędzie Miejskim w Szczytnie.

Przewodniczący Rady

Klaudiusz Woźniak

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2, 2a i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu a także przeciwdziałanie narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym należy do zadań własnych gminy.

W mieście Szczytno realizacja tych zadań jest prowadzona w postaci Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, który uchwalony był przez Radę Miejską w Szczytnie na cztery lata. Obecny Program kończy się 31 grudnia 2025 r., dlatego też koniecznym jest uchwalenie ww. Programu na kolejne cztery lata.

BURMISTRZ

Stefan Ochman

INSPEKTOR

Małgorzata Enerlich

NACZELNIK
Wydziału Edukacji, Zdrowia
i Opieki Społecznej

Jacek Wołoszczyk

Załącznik do
Uchwały Nr/.....2025
Rady Miejskiej w Szczytnie
z dnia2025 r.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
ROZDZIAŁ I Podstawa prawna	5
ROZDZIAŁ II Charakterystyka uzależnień	7
2.1. Alkohol	7
2.2. Narkotyki	8
2.3. Przemoc	8
2.4. Przemoc rówieśnicza	9
2.5. Uzależnienia behawioralne	9
ROZDZIAŁ III Realizatorzy Programu	11
ROZDZIAŁ IV Adresaci Programu	11
ROZDZIAŁ V Cele oraz realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029	12
ROZDZIAŁ VI Finansowanie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029	23
ROZDZIAŁ VII Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	23

WSTĘP

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029, zwany dalej Programem, stanowi kontynuację działań z obszaru profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, realizowanych corocznie i skierowanych do różnych grup odbiorców w mieście Szczytno.

Program opiera się na założeniu, że skuteczna profilaktyka to nie tylko jednorazowe działania, ale systematyczne i zintegrowane wsparcie dla mieszkańców – szczególnie dzieci, młodzieży i rodzin – poprzez edukację, poradnictwo, interwencję oraz wzmacnianie postaw prozdrowotnych. W obliczu narastających zagrożeń takich jak uzależnienia chemiczne (alkohol, narkotyki) oraz behawioralne (np. nadmierne korzystanie z Internetu, hazard), konieczne jest prowadzenie nowoczesnych, dobrze zaplanowanych działań profilaktycznych, które odpowiadają na aktualne potrzeby lokalnej społeczności.

W Programie uwzględniono zadania wynikające z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 – cel operacyjny 2 pn. „Profilaktyka uzależnień”. Elementem Programu są również działania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym, polegające na upowszechnianiu wiedzy oraz wzmacnianiu kompetencji dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie rozpoznawania i radzenia sobie z problemami.

Założenia Programu są zgodne z wytycznymi zawartymi w „Rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2025 roku”, wydanymi przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Program będzie realizowany od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2029 r., a większość planowanych zadań ma charakter coroczny i długofalowy.

Niniejszy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 został opracowany w oparciu o szczegółową diagnozę sporządzoną przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Analiza uwzględniała zarówno dane statystyczne dotyczące uzależnień w mieście, jak i wyniki badań wśród mieszkańców, dzieci i młodzieży oraz pracowników instytucji lokalnych. Dzięki temu możliwe było zidentyfikowanie kluczowych obszarów wymagających wsparcia, takich jak profilaktyka młodzieży, interwencje wobec osób uzależnionych oraz działania edukacyjne w społeczności.

Diagnoza posłużyła do wskazania mocnych i słabych stron dotychczasowych działań, a także do określenia zagrożeń i szans w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

Na jej podstawie opracowano cele programu, które odpowiadają realnym potrzebom mieszkańców i instytucji lokalnych. Takie podejście gwarantuje, że podejmowane działania profilaktyczne będą skuteczne, spójne i adekwatne do sytuacji społecznej w Szczytnie.

ROZDZIAŁ I

Podstawa prawna

Zgodnie z art. 1 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

Na podstawie art. 4¹ ust. 1., do zadań własnych Miasta należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Ponadto zgodnie z art. 10 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) również przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych Miasta. Jak stanowi art. 10 ust. 2a, w gminnym programie uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących. W ramach programu w szkołach i placówkach systemu oświaty są realizowane w szczególności działania o potwierdzonej skuteczności lub oparte na naukowych podstawach prowadzone w zakresie działalności, o której mowa w ust. 2a. Ustawy.

Oprócz obu ww. ustaw, niniejszy Program został sporządzony i będzie realizowany z uwzględnieniem stosownych przepisów:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673),
- ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2024 poz. 177),
- ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (tj. Dz. U. 2024 poz. 1670),
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1449),

- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642), celem operacyjny 2: Profilaktyka uzależnień.

ROZDZIAŁ II

Charakterystyka uzależnień

2.1. Alkohol

Alkohol etylowy jest cieczą lżejszą od wody, przezroczystą, o charakterystycznej woni i piekącym smaku. W normalnych warunkach występuje w organizmie człowieka jako alkohol fizjologiczny, w stężeniu nieprzekraczającym 0,15 promila. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Większe ryzyko niesie za sobą palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek ze spożywaniem alkoholu¹. Polskie prawo definiuje: „stan po użyciu alkoholu, gdy stężenie alkoholu we krwi wynosi od 0,2 do 0,5 promila (lub rejestruje się obecność alkoholu w wydychanym powietrzu na poziomie od 0,1mg do 0,25 mg w 1 dm³)”².

Za najczęstsze powikłania oraz diagnozowane skutki uboczne alkoholizmu uznaje się:

- choroby nowotworowe - przełyku, gardła, ust, trzustki, wątroby;
- upośledzenie systemu trawiennego - podrażnienie przewodu pokarmowego, zapalenie okrężnicy i przełyku, nieżyt żołądka;
- nieprawidłowo funkcjonująca wątroba - żółtaczka, marskość wątroby, zniszczone komórki wątrobowe;
- upośledzenie układu krążenia - niewydolność mięśnia sercowego, zaburzenia rytmu serca, nadciśnienie tętnicze krwi;
- zaburzenia charakteru - drażliwość, agresywność, zły nastrój, bezsenność, osłabienie woli i panowania nad sobą;
- padaczka - inaczej drgawkowe napady abstynencyjne, które pojawiają się zwykle u alkoholików, którzy zaprzestali picia lub drastycznie ograniczyli ilość spożywanego alkoholu;
- delirium - czyli majaczenie alkoholowe, które można rozpoznać po takich objawach jak podniecenie, urojenia, zaburzenia snu, napady drgawkowe, wyraźne drżenie mięśniowe oraz omamy wzrokowe i słuchowe.

2.2. Narkotyki

Narkotyk, substancja psychoaktywna, środek odurzający, używka – to określenia o podobnym znaczeniu stosowane wymiennie w języku potocznym. W medycynie, psychologii aktualnie obowiązującym nazewnictwem jest substancja psychoaktywna. W medycynie

¹ <https://www.parpa.pl/index.php/szkody-zdrowotne-i-uzaleznienie/szkody-zdrowotne>

² Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku Art. 2

„narkotykami” określa się te substancje psychoaktywne, które działają m.in. przeciwbólowo poprzez określone receptory mózgowe (opiodowe). Z kolei pojęcie narkomanii wywodzi się od słowa „narcos” co oznacza odurzenie, senność, uśpienie³.

Przewlekłe przyjmowanie mogą prowadzić do uzależnienia, które często nazywane też jest narkomanią czy toksykomanią.

2.3. Przemoc

Z nadużywaniem alkoholu oraz zażywaniem narkotyków może ściśle współwystępować zjawisko przemocy. W literaturze występuje wiele definicji przemocy. Pojęcie to najczęściej zastępowane jest terminami takimi jak brutalność, okrucieństwo, agresja. Niezależnie od formy, w jakiej występuje, stanowi pogwałcenie podstawowych praw człowieka.

Od dnia 22 czerwca 2023 r. w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, obowiązuje nowa i rozbudowana w stosunku do poprzedniej definicja przemocy domowej, przez którą rozumie się: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej.” (art. 2 ust. 1 pkt 1).

W celu określenia, czy dane zachowanie lub zaniechanie jest przemocą, należy zbadać, czy spełnia następujące 4 warunki:

- jest intencjonalne;
- jedna osoba posiada wyraźną przewagę nad drugą;
- doszło do naruszenia praw i dóbr osobistych drugiej osoby;
- osoba, wobec której stosowana jest przemoc doświadcza cierpienia, ponosi szkody fizyczne i psychiczne⁴.

Wyróżnia się następujące formy przemocy:

- przemoc fizyczna
- przemoc psychiczna
- przemoc seksualna
- przemoc ekonomiczna
- zaniedbanie
- cyberprzemoc.

³ www.kbpn.gov.pl

⁴ Tamże.

2.4. Przemoc rówieśnicza

Przemoc rówieśnicza – jest to przemoc doświadczana ze strony rówieśników w okresie szkolnym. Pionierem badań nad przemocą rówieśniczą jest szwedzki psycholog – Dan Olweus. Przemoc rówieśnicza może mieć (według kwestionariusza Olweusa) dziesięć form:

- przezywanie;
- wykluczanie z grup;
- bicie i kopniaki;
- rozpowszechnianie oszczerczych informacji;
- niszczenie lub zabór własności, w tym środków pieniężnych;
- zmuszanie do wykonywania określonych czynności;
- złośliwe komentarze (zwykle na temat wyglądu);
- komentarze i gesty seksualne;
- rozsyłanie krzywdzących materiałów (głównie przez Internet i telefony komórkowe);
- niespecyficzne formy przemocowe⁵.

2.5. Uzależnienia behawioralne

Uzależnienia behawioralne to uzależnienie od wykonywania czynności. Oznacza ono brak umiejętności powstrzymania się od wykonywania danej czynności, mimo że wpływa to negatywnie na stan zdrowia osoby uzależnionej, a także jej kontakty z otoczeniem. Wyróżnia się uzależnienie od komputera i Internetu, ale i hazardu, zakupów, jedzenia, telefonu komórkowego itp.

1) Hazard

Pojęcie „hazard” pochodzi z języka arabskiego: „az-zahr” znaczy „kostka”, „gra w kości”. W języku angielskim oznacza ono „ryzyko”, „niebezpieczeństwo”. W słowniku języka polskiego hazard jest określany jako „ryzykowne przedsięwzięcie”, „ryzyko w grze”, „narażanie się na niebezpieczeństwo, ryzykowanie”. Osoba, która bierze udział w grze ryzykując pieniądze czy też inne dobra materialne dla zdobycia określonej korzyści jest nazywana hazardystą⁶.

2) Uzależnienie od Internetu

Kolejnym uzależnieniem behawioralnym jest uzależnienie od Internetu tzw. sieciorholizm. „Uzależnienie od komputera i Internetu zalicza się do uzależnień psychicznych, czyli takich, gdzie występuje nieposkromiona potrzeba a nawet psychiczny przymus, aby wykonywać określoną czynność, co w efekcie prowadzi do rozładowania napięcia psychicznego, czyli

⁵ Joanna Włodarczyk, *Przemoc rówieśnicza. Wyniki Ogólnopolskiej diagnozy problemu przemocy wobec dzieci*, w: *Dziecko Krzywdzone*, nr 3/2013, s.63-67.

⁶ <https://www.uzaleznieniabehawioralne.pl/hazard/co-to-jest-hazard/>

następuje zminimalizowanie nieprzyjemnych odczuć⁷. Osoba uzależniona nie jest w stanie sama przerwać ciągłego powtarzania czynności, a to przyczynia się do zmniejszenia codziennej aktywności, co w konsekwencji wpływa negatywnie na sferę społeczną, zawodową oraz szkolną⁸.

„Uzależnienie od Internetu jest pojęciem o bardzo szerokim zakresie, obejmującym wiele zróżnicowanych typów niekontrolowanej zależności od czynności związanych z siecią.

Zakupoholizm

Dokonywanie zakupów nie stanowi zagrożenia tak długo, jak człowiek może je kontrolować. Robienie zakupów staje się kłopotem, kiedy człowiek traci kontrolę, gdy dzięki zakupom jednostka radzi sobie ze stresem, emocjami, niezaspokojonymi potrzebami czy problemami.

3) Pracoholizm

„Uzależnienie od pracy przejawia się w obsesyjno–kompulsyjnym dążeniu do nierealistycznych, perfekcjonistycznych standardów w celu nadmiernego kompensowania niskiego poczucia własnej wartości oraz unikania/redukowania emocji negatywnych i objawów odstawiennych. Jednym z najważniejszych kryteriów określających pracoholików jest brak umiejętności wyłączenia się z pracy, szczególnie w sferze myśli i wyobrażeń oraz podczas aktywności rekreacyjnych, a także chroniczne wykorzystywanie zapracowywania się do zastępczego radzenia sobie z deficytami samoregulacji emocji.”⁹

⁷ M. Jędrzejko, A. Taper, *Jak kształtować kontakt dziecka z multimediami?* Fundacja Pedagogium, Warszawa 2010, s. 21, [w:] <https://www.uzaleznieniabehawioralne.pl/siecioholizm/rodzaje-i-objawy-siecioholizmu/>.

⁸ C. Guerreschi, *Nowe Uzależnienia*, Wydawnictwo Salwator, Kraków 2005, s. 30, [w:] <https://www.uzaleznieniabehawioralne.pl/siecioholizm/rodzaje-i-objawy-siecioholizmu/>.

⁹ <https://www.uzaleznieniabehawioralne.pl/pracoholizm/pasja-pracy-obsesja-kompulsja-czy-uzaleznienie/>

ROZDZIAŁ III

Realizatorzy Programu

1. Koordynację realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 prowadzi **Burmistrz Miasta Szczytno poprzez Wydział Edukacji, Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miejskiego w Szczytnie** oraz poprzez Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. **Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** pełni ważną rolę w zakresie lokalnej koordynacji działań przeciwdziałających uzależnieniom. Do jej zadań należy m.in. kontrolowanie przestrzegania przepisów dotyczących sprzedaży alkoholu, inicjowanie lokalnych inicjatyw profilaktycznych oraz wyznaczanie priorytetów w realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029.
3. **Pozostali współrealizatorzy Programu** – we współrealizację celów programu włączają się także instytucje lokalne, takie jak Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły, służby porządkowe oraz inne jednostki wspierające, które prowadzą działania profilaktyczne, edukacyjne i interwencyjne na rzecz mieszkańców Miasta.

ROZDZIAŁ IV

Adresaci Programu

Program kierowany jest do szerokiego spektrum grup społecznych – zarówno tych szczególnie narażonych na ryzyko uzależnień, jak i tych, które poprzez swoje działania mogą skutecznie wspierać profilaktykę. Obejmuje on:

- **dzieci i młodzież** – jako grupę najbardziej podatną na wpływy otoczenia i skłoną do eksperymentowania z substancjami uzależniającymi,
- **rodziców i opiekunów** – pełniących kluczową rolę wychowawczą, których postawy i reakcje mają istotne znaczenie w zapobieganiu problemom uzależnień,
- **osoby uzależnione oraz zagrożone uzależnieniem** – wymagające dostępu do informacji, wsparcia oraz specjalistycznej pomocy,

- **sprzedawców napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych** – których odpowiedzialne działanie może ograniczyć dostęp nieletnich do substancji psychoaktywnych,
- **nauczycieli i pracowników szkół** – mających bezpośredni kontakt z uczniami, a tym samym możliwość szybkiej identyfikacji i reakcji na niepokojące zachowania,
- **pracowników pomocy społecznej, służb interwencyjnych i terapeutów** – jako specjalistów udzielających wsparcia osobom i rodzinom w sytuacjach kryzysowych,
- **całą społeczność lokalną** – której postawy i poziom zaangażowania mają znaczący wpływ na kształtowanie środowiska sprzyjającego zdrowym wyborom.

Założeniem Programu jest to, że skuteczna profilaktyka możliwa jest jedynie dzięki współpracy wszystkich tych środowisk. Tylko konsekwentne, dobrze skoordynowane działania na poziomie lokalnym mogą realnie wpłynąć na ograniczenie problemów związanych z uzależnieniami na terenie Miasta Szczytno.

ROZDZIAŁ V

Cele oraz realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029

Najważniejszym celem Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 jest ***zintegrowane i skuteczne przeciwdziałanie problemom wynikającym z używania alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych na terenie Miasta Szczytno, poprzez rozwój dostępnych form pomocy terapeutycznej, edukacji profilaktycznej, wsparcia społecznego i prawnego, a także aktywizację środowisk lokalnych – z uwzględnieniem potrzeb dzieci, młodzieży, rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem.***

Wnioski płynące z przeprowadzonej analizy SWOT zostały bezpośrednio wykorzystane do zaplanowania działań ujętych w harmonogramie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Program odpowiada zarówno na zidentyfikowane **problemy i zagrożenia**, jak i **wykorzystuje potencjał lokalnej społeczności oraz zasobów instytucjonalnych.**

Zadania programowe zostały zaprojektowane w sposób:

- **kompensujący słabe strony** i luki w systemie wsparcia (np. brak wiedzy o dostępnej pomocy, niedobór specjalistów, wczesna inicjacja alkoholowa i nikotynowa, uzależnienia behawioralne wśród młodzieży),
- **minimalizujący zagrożenia** (takie jak przemoc domowa, niewystarczająca współpraca między instytucjami, społeczna akceptacja dla dużej liczby punktów sprzedaży alkoholu),
- **wykorzystujący mocne strony społeczności lokalnej**, w tym wysoką świadomość zagrożeń, dużą aktywność mieszkańców, pozytywne doświadczenia we współpracy międzyinstytucjonalnej,
- **odpowiadający na szanse**, jak np. rozwój działań edukacyjnych, duże zainteresowanie formami wsparcia, rozwój programów szkoleniowych oraz silne zaplecze instytucjonalne.

Dla przykładu:

- **Zadanie 1** odpowiada na deficyt specjalistów i utrudniony dostęp do leczenia poprzez wzmacnianie infrastruktury terapeutycznej i podnoszenie kwalifikacji kadry.
- **Zadanie 2** przeciwdziała zjawiskom przemocy domowej, integrując działania wielu instytucji i odpowiadając na niską świadomość społeczną w zakresie dostępnej pomocy.
- **Zadanie 3** wykorzystuje wysokie zainteresowanie zajęciami pozalekcyjnymi oraz kampaniami edukacyjnymi jako narzędzia przeciwdziałania uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
- **Zadanie 4** opiera się na dobrej współpracy instytucji i organizacji lokalnych, rozwijając środowiska abstynenckie i ruchy samopomocowe.
- **Zadanie 5** uwzględnia społeczne poparcie dla ograniczenia dostępności alkoholu oraz potrzebę egzekwowania prawa w tym zakresie.
- **Zadanie 6** odpowiada na problemy społeczne związane z wykluczeniem i uzależnieniem poprzez aktywizację zawodową i reintegrację społeczną.

Realizacja zadań zaplanowanych w Programie jest zatem **spójna z analizą potrzeb i problemów lokalnych**, a ich ukierunkowanie pozwala na **kompleksową odpowiedź na kluczowe wyzwania społeczne i zdrowotne miasta**.

Poniżej przedstawiono zadania oraz formy realizacji niniejszego Programu.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	WSKAŹNIKI	WSPÓLREALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI
ZADANIE 1: Rozszerzenie dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych.	1. Wspieranie działalności podmiotu leczniczego poprzez: dofinansowanie działań służących poszerzeniu oferty świadczeń terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych oraz ich rodzin, w tym: a) zakup wyposażenia terapeutycznego, b) prowadzenie zajęć wspierających proces zdrowienia i odbudowy relacji rodzinnych, c) organizowanie dodatkowych form wsparcia psychoterapeutycznego, zwłaszcza dla dorosłych dzieci alkoholików (DDA). Celem jest nie tylko ułatwienie dostępu do leczenia, ale także wzmacnianie motywacji do utrzymania abstynencji i wspieranie trwałej zmiany stylu życia. 2. Rozszerzanie dostępności oraz poprawa jakości wsparcia terapeutycznego dla osób uzależnionych i ich rodzin, m.in. poprzez: a) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu oraz podejmowanie działań mających na celu zachęcanie tych osób do leczenia odwykowego, w tym także wsparcie ich bliskich. Działania obejmują m.in. przygotowywanie dokumentacji i opinii dla Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Szczycinie, w oparciu o opinie biegłych dotyczące uzależnienia od alkoholu.	• Liczba osób, które skorzystały z oferowanej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej, • Liczba świadczeń w formie porad terapeutycznych udzielonych przez wykwalifikowanych specjalistów, • Liczba przeprowadzonych rozmów interwencyjno-motywujących przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przekazanych do Sądu Rejonowego w Szczycinie wniosków dotyczących zobowiązania do leczenia odwykowego, • Liczba opinii wydanych przez biegłych w zakresie diagnozy uzależnienia od alkoholu, • Liczba przeprowadzonych szkoleń w zakresie profilaktyki, terapii uzależnień oraz	• Podmiot leczniczy świadczący usługi w zakresie terapii uzależnień • Specjaliści psychoterapii uzależnień i instruktorzy terapii uzależnień • Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin • Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. Narkomanii • Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA) • Poradnie zdrowia psychicznego i placówki wsparcia dziennego • Organizacje pozarządowe prowadzące	2026-2029

	b) prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla osób z problemem narkotykowym oraz ich rodzin, z ukierunkowaniem na informowanie, wspieranie i wskazywanie możliwych form leczenia i terapii. 2. Doskonalenie kwalifikacji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy domowej, poprzez: a) organizację szkoleń dla specjalistów, którzy działają na rzecz osób uzależnionych, ich rodzin, a także osób doświadczających przemocy domowej na terenie miasta Szczytno. b) prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do ogółu społeczeństwa – poprzez uczestnictwo w konferencjach, kampaniach informacyjnych, seminariach oraz innych wydarzeniach promujących wiedzę w zakresie zapobiegania uzależnieniom i przemocy. 3. Wzmocnienie kompetencji nauczycieli, pedagogów i innych specjalistów pracujących z dziećmi i młodzieżą poprzez: a) organizację warsztatów, szkoleń i konferencji dotyczących rozpoznawania wczesnych sygnałów używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, a także problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi. Szkolenia mają również na celu wyposażenie kadry w praktyczne umiejętności interwencji i wsparcia młodzieży z rodzin z problemem uzależnień.	przeciwdziałania przemocy, • Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, warsztatach i działaniach edukacyjnych. • Liczba osób, którym udzielono wsparcia i pomocy terapeutycznej w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla osób z problemem narkotykowym.	działania terapeutyczne i rehabilitacyjne • Sąd Rejonowy w Szczytnie • Zespół Interdyscyplinarny
--	---	---	--

			5. Szkolenie określonych grup zawodowych, w szczególności: a) pracowników służby zdrowia – z zakresu uzależnień od substancji psychoaktywnych, metod profilaktycznych i interwencji terapeutycznych, b) przedsiębiorców i sprzedawców alkoholu – w zakresie odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych, zgodnej z obowiązującymi przepisami i zasadami profilaktyki. 6. Edukacja i korekta postaw kierowców prowadzących pojazdy pod wpływem alkoholu poprzez: a) realizację programów korekcyjnych oraz edukacyjnych skierowanych do osób zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości, a także do kandydatów na kierowców, w celu kształtowania świadomości zagrożeń i promowania odpowiedzialnych zachowań na drodze. 7. Szkolenia specjalistów i działania informacyjne w zakresie FASD (Spektrum Poalkoholowych Uszkodzeń Płodu): a) prowadzenie szkoleń dla profesjonalistów (m.in. pracowników ochrony zdrowia, nauczycieli, wychowawców) oraz działań edukacyjnych skierowanych do społeczności lokalnej na temat skutków spożywania alkoholu w czasie ciąży i ich wpływu na rozwój dziecka. 8. Doskonalenie zawodowe specjalistów psychoterapii uzależnień oraz instruktorów terapii:
--	--	--	---

	a) poprzez organizację i finansowanie szkoleń, kursów kwalifikacyjnych oraz staży, których celem jest podnoszenie jakości pracy terapeutycznej i poszerzanie kompetencji zawodowych osób pracujących z osobami uzależnionymi.			
ZADANIE 2 Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemem nadużywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych wsparcia psychospołecznego i prawnego, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony przed przemocą domową.	a) poprzez organizację i finansowanie szkoleń, kursów kwalifikacyjnych oraz staży, których celem jest podnoszenie jakości pracy terapeutycznej i poszerzanie kompetencji zawodowych osób pracujących z osobami uzależnionymi. 1. Upowszechnianie wiedzy na temat przemocy domowej oraz dostępnych form pomocy, zwłaszcza dla rodzin z problemem alkoholowym, poprzez: a) opracowywanie oraz rozpowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w Szczytnie, jak również uczestnictwo w kampaniach społecznych, konferencjach i szkoleniach; b) zakup bądź druk materiałów edukacyjnych i profilaktycznych (takich jak ulotki, broszury, plakaty, książki czy czasopisma), służących zwiększeniu świadomości społecznej i przeciwdziałaniu przemocy domowej. 2. Zwiększanie dostępności oraz jakości świadczeń dla osób doświadczających przemocy domowej, szczególnie w kontekście uzależnień, poprzez: a) działalność Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Osób Doznających Przemocy Domowej, oferującego specjalistyczną pomoc i wsparcie osobom doznającym przemocy; b) prowadzenie spójnych i współpracujących działań instytucjonalnych (obejmujących Policję, MOPS, MKRPA, służbę zdrowia, pedagogów szkolnych, poradnię psychologiczno-pedagogiczną i sąd),	• Liczba osób, które otrzymały pomoc prawną i terapeutyczną od specjalistów • Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty • Liczba rozpowszechnionych materiałów informacyjno-edukacyjnych	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS), • Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA), • Policja, • Zespół Interdyscyplinarny, • placówki oświatowe, • Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, • organizacje pozarządowe, • służba zdrowia.	2026-2029

ZADANIE 3 Prowadzenie działań profilaktycznych o charakterze informacyjnym i edukacyjnym w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i uzależnieniom behawioralnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Zadanie obejmuje również organizację pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także wsparcie żywieniowe dla dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.	wspierających funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych. 1. Rozszerzenie i doskonalenie oferty programów profilaktycznych (uniwersalnych, selektywnych, wskazujących), rekomendowanych w systemie programów profilaktycznych, poprzez m.in.: a) Realizację programów edukacyjnych, profilaktycznych, informacyjnych, terapeutycznych, spektakli i koncertów dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych wraz z materiałami promocyjnymi (zakup materiałów, gadżetów, upominków) b) Organizację zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych i Miejskim Ośrodku Sportu, w tym np. organizację i prowadzenie lodowiska. 2. Wspieranie programów wzmacniających kompetencje wychowawcze rodziców i opiekunów, np. program „Szkoła dla rodziców”, realizowany we współpracy z sądem, szkołami i przedszkolami lub inne programy z tej tematyki. 3. Edukacja społeczna na temat ryzyk związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych poprzez: a) udział w regionalnych lub ogólnopolskich, kampaniach edukacyjno-profilaktycznych realizowanych na terenie miasta Szczytno np. „Zachowaj Trzeźwy umysł”, „Postaw na Rodzinę”, „Stop Uzależnieniom” w tym zakup materiałów, gadżetów promujących działania profilaktyczne realizowane w ramach ww.	• Liczba programów, koncertów, spektakli profilaktycznych dla dzieci i młodzieży • Liczba uczestników tych działań • Liczba dzieci objętych półkoloniami i koloniami z programem profilaktycznym • Liczba artykułów i prezentacji medialnych • Liczba imprez edukacyjno-profilaktycznych oraz liczba uczestników • Liczba dzieci korzystających ze świetlicy socjoterapeutycznej/środowiskowej • Liczba uczestników zajęć socjoterapeutycznych • Liczba dzieci biorących udział w zajęciach sportowych • Liczba wydanych materiałów informacyjno-edukacyjnych	• Szkoły i placówki oświatowe • Miejski Dom Kultury (MDK) • Miejski Ośrodek Sportu • Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) • Policja • Organizacje pozarządowe • Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna • Sąd Rejonowy w Szczytnie • Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2026-2029
--	--	---	--	------------------

		kampanii. b) edukację publiczną tj. prezentację w mediach wiedzy na temat problemów związanych z używaniem alkoholu, narkotyków oraz substancji psychoaktywnych a także informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie. c) zakup lub wydruk materiałów informacyjno-edukacyjnych i innych form służących oddziaływaniom profilaktycznym, (np. ulotek, broszur, plakatów, książek, prenumerata czasopism itp.). d) współorganizację lub organizację imprez sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych promujących zdrowy, bezpieczny styl życia, zdrowie psychiczne (np. festynów rodzinnych, wydarzeń społeczno-kulturalnych, koncertów bezalkoholowych, spotkań integracyjnych dla środowisk trzeźwosciowych). e) organizowanie lub współorganizowanie konkursów, festiwali, przeglądów nt. przeciwdziałania uzależnieniom na terenie szkół podstawowych i ponadpodstawowych. kampanie informacyjne, edukację medialną, materiały edukacyjne, organizację wydarzeń i konkursów tematycznych. f) Zakup lub najem urządzeń umożliwiających realizację działań wymienionych w lit. d) np. dmuchanych urządzeń wielkogabarytowych, sceny, nagłośnienia, wykonanie pumtracku. 4. Zwiększenie dostępu do wsparcia psychologicznego, socjoterapeutycznego i opiekuńczego dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień m.in. poprzez powierzenie zadania		
--	--	---	--	--

			polegającego na prowadzeniu świetlicy socjoterapeutycznej/ środowiskowej jako placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym na dożywianie oraz prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych. 5. Prowadzenie zajęć (grup) psychoedukacyjnych i socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców w oparciu o program profilaktyczny. 6. Powierzenie zadania polegającego na organizacji wypoczynku letniego dla dzieci w miejscu lub poza miejscem zamieszkania w czasie, którego realizowany będzie program profilaktyczno – edukacyjny. 7. Organizowanie różnych form pomocy dla dzieci oraz rodzin, w których występują problemy w związku z używaniem substancji psychoaktywnych, przemocą domową oraz uzależnieniami behawioralnymi poprzez organizację czasu wolnego oraz różnego rodzaju działań wspierających rodzinę. 8. Współpraca z Policją w celu ograniczania nielegalnej dostępności alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, w tym działań prewencyjnych wobec nietrzeźwości w ruchu drogowym. 9. Wsparcie realizacji naukowo potwierdzonych programów profilaktycznych uwzględniających czynniki chroniące i ryzyka związane z używaniem substancji psychoaktywnych i innymi zachowaniami problemowymi. 10. Organizacja kampanii społecznych, imprez sportowych i rekreacyjnych jako narzędzi edukacji o zagrożeniach związanych z używaniem środków		
--	--	--	--	--	--

ZADANIE 4 Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń oraz osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych.	odurzających. 11. Wspieranie działań Policji i innych służb w zakresie ograniczenia dostępności do „dopalaczy” i innych substancji psychoaktywnych. 12. Rozszerzenie monitoringu w przestrzeni miejskiej. 1. Wzmocnienie działań środowisk abstynenckich poprzez: a) Wspieranie działalności grup samopomocowych (takich jak AA, grup wsparcia itp.), w tym dofinansowanie działań Klubu Abstynenta, utrzymanie lokalu oraz organizację spotkań i wydarzeń. b) Nawiazywanie i rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami realizującymi zadania statutowe w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom np. Pracownia profilaktyki przeciwdziałania narkomanii i innym substancjom psychoaktywnym oraz grupa wsparcia dla rodziców dzieci uzależnionych. 2. Współdziałanie z instytucjami i organizacjami w celu diagnozy i ograniczania skali problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie miasta, w tym m.in.: • szkoły, • Sąd Rejonowy i Prokuratura, • Policja i Straż Miejska, • Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, • Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, • Kościoły i wspólnoty religijne, • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie • Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	• Liczba instytucji na terenie miasta promujących abstynencję i zdrowy tryb życia • Liczba partnerów zaangażowanych we współpracę • Liczba wspólnie realizowanych działań i inicjatyw	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczycinie • Organizacje pozarządowe działające w obszarze profilaktyki • Policja • Straż Miejska • Sąd Rejonowy i Prokuratura • Kościoły i związki wyznaniowe • PTUAiW • PCPR	2026-2029
--	---	---	---	------------------

ZADANIE 5 Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art 13¹ i art 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	• Centrum Interwencji Kryzysowej 1. Prowadzenie odpowiednich działań pozwalających na zgromadzenie materiałów niezbędnych do występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego bądź wystąpienie do prokuratury w sprawach związanych z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	• Liczba postępowań zgłoszonych do sądu	• Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Straż Miejska • Policja • Urząd Miejski w Szczytnie	2026-2029
ZADANIE 6 Wspieranie zatrudnienia socjalnego w celu aktywizacji zawodowej i społecznej osób z problem uzależnień.	1. Rozwijanie i finansowanie działań Klubu Integracji Społecznej (KIS), prowadzonego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczytnie, jako formy wsparcia osób uzależnionych od alkoholu w procesie powrotu do aktywnego życia zawodowego i społecznego. Klub Integracji Społecznej oferuje uczestnikom indywidualne i grupowe wsparcie, działania reintegracyjne, poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, prawne), kursy i szkolenia zawodowe oraz pośrednictwo pracy.	• Liczba osób korzystających z oferty Klubu Integracji Społecznej • Liczba osób, które podjęły zatrudnienie dzięki wsparciu KIS • Liczba porad udzielonych przez specjalistów (prawników, psychologów, doradców zawodowych)	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczytnie • Powiatowy Urząd Pracy w Szczytnie • Organizacje pozarządowe realizujące projekty aktywizujące społecznie i zawodowo • Specjaliści z zakresu psychologii, doradztwa zawodowego i prawa współpracujący z KIS	2026-2029

ROZDZIAŁ VI

Źródła finansowania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

na lata 2026-2029

Źródłem finansowania zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 są środki finansowe budżetu Miasta pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o których mowa w art. 11¹, art.18, art.18¹ ustawy oraz opłat określonych w art.9² ust. 19 i 20 ustawy, dotyczących opłat od napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

Wysokość środków finansowych na realizację zadań Programu określa Rada Miejska w Szczególnie w drodze uchwały w sprawie budżetu Miasta na dany rok.

ROZDZIAŁ VII

Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych

1. Za uczestnictwo i pracę w posiedzeniach Komisji i zespołach problemowych, członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 8% najniższego wynagrodzenia pracowników.
2. Potwierdzeniem uczestnictwa w posiedzeniach i pracach Komisji oraz zespołów problemowych jest podpisana lista obecności, która jest jednocześnie podstawą do dokonania wypłaty.
3. W przypadku realizacji zadań wymagających wyjazdu poza miejsce zamieszkania, członkom Komisji może przysługiwać zwrot kosztów podróży służbowych – zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie dla pracowników samorządowych.